



PARTICIPATORY PLANTATION FORESTRY PROGRAMME

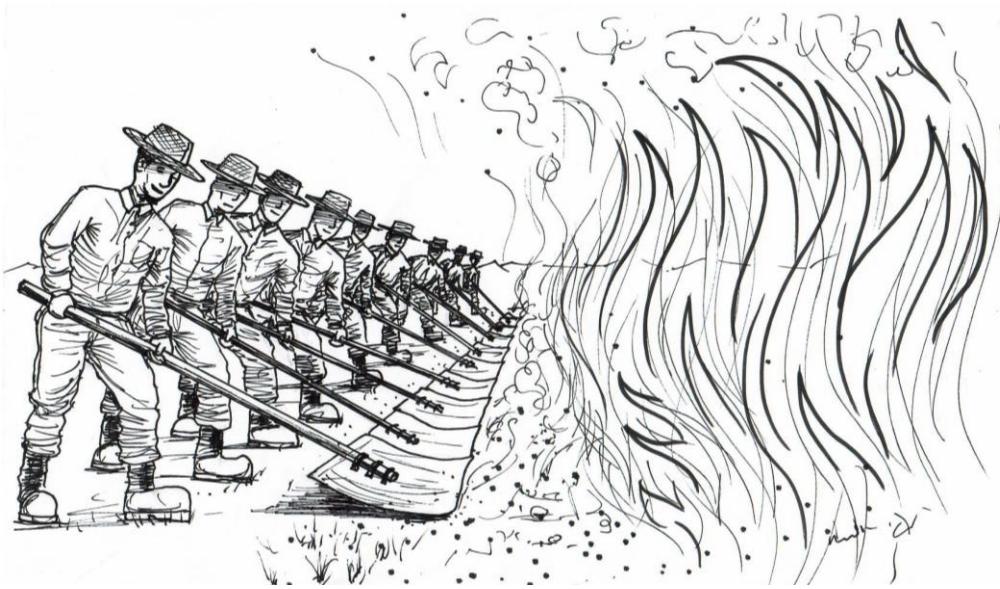
MFANO WA MPANGO WA USIMAMIZI WA MOTO WA KIJIJI



United Republic of Tanzania
MINISTRY OF NATURAL RESOURCES
AND TOURISM
Forestry and Beekeeping Division



Embassy of Finland
Dar es Salaam



**MPANGO WA USIMAMIZI WA MOTO KIJJI CHA.....
KATA YA....., TARAFYA YA....., WILAYA YA....., MKOA WA IRINGA
(2023-2027)**

UMEWEZESHWA NA



MINISTRY OF NATURAL RESOURCES
AND TOURISM – FOREST AND
BEEKEEPING DIVISION

PANDA MITI KIBIASHARA

S.L.P 2244 IRINGA

Simu: +255-262702011

Baruapepe: info@privateforestry.or.tz

Tovuti: www.privateforestry.or.tz



MUFINDI DISTRICT COUNCIL

S.L.P 223

MAFINGA

Simu: 026-2772614

Nukshi: 026-2772070

Barua pepe: ded@mufindi.go.tz

Imeandaliwa na:

Kamati ya Usimamizi wa Moto

Kijji cha

S.L.P

Mafinga

Februari, 2023

Angalizo: Andiko hili la mpango wa usimamizi wa moto haujajumuisha viambatanishi vya vikao vya wajumbe wa halmashauri ya kijji na mkuu kwaajili ya kupitisha mpango huu.

YALIMO

1.	UTANGULIZI	4
2.	TAARIFA ZA KIJIJI.....	6
2.1	Taarifa za kijografia	6
2.2	Hali ya hewa	6
2.3	Msimu wa moto	6
3.	MPANGO.....	7
3.1	Ulinzi	7
3.1.1	Njia za kuzuia moto.....	7
3.1.2	Kiashiria cha hatari ya moto (FDI)	8
3.1.3	Mfumo wa kutoa vibali vya matumizi ya moto.....	8
3.1.4	Usimamizi wa nishati ya vitu viunguavyo.....	8
3.1.5	Mawasiliano	8
3.1.6	Zana na vifaa	10
3.1.7	Mafunzo na ufhamu	10
3.1.8	Mfumo wa kuangalia moto kwa mbali	10
3.1.9	Sheria ndogo za kuzuia na kusimamia moto za halmashauri ya kiji.....	10
3.1.10	Ukaguzi wa IFM	10
3.2	Kuzuia.....	10
3.2.1	Mafunzo na ufhamu	11
3.2.2	Kutenga maeneo hatarishi ya moto kwa kuondoa viwako.....	11
3.2.3	Utekelezaji wa sheria	11
3.3	Uzimaji	11
3.3.1	Maandalizi	11
3.3.2	Nini kifanyike moto unapotokea	11
3.3.3	Kuanza kuzima moto.....	12
3.3.4	Mbinu za msingi za kuzima moto	12
3.3.5	Kuchunguza na kutoa taarifa juu ya moto.....	13
3.3.6	M pangokazi wa usimamizi wa moto	13
4.	TAARIFA YA FEDHA	14
4.1	Bajeti.....	14
4.2	Mapato.....	14

MAJEDWALI

Jedwali 4-1	Makadirio ya matumizi ya kawaida na mtaji wa kuanzia	14
-------------	--	----

VIELELEZO

Kielelezo 1.1	Ramani ya Historia ya moto Kijiji cha Kidete kwa miaka 5 iliyopita (2018-2022).	4
Kielelezo 3.1	Ramani ya kijiji cha Kidete ikionyesha usimamizi wa moto, sehemu za kutazamia kwa mbali na barabara za ndani na nje za kuzuia moto.	7

VIAMBATANISHO

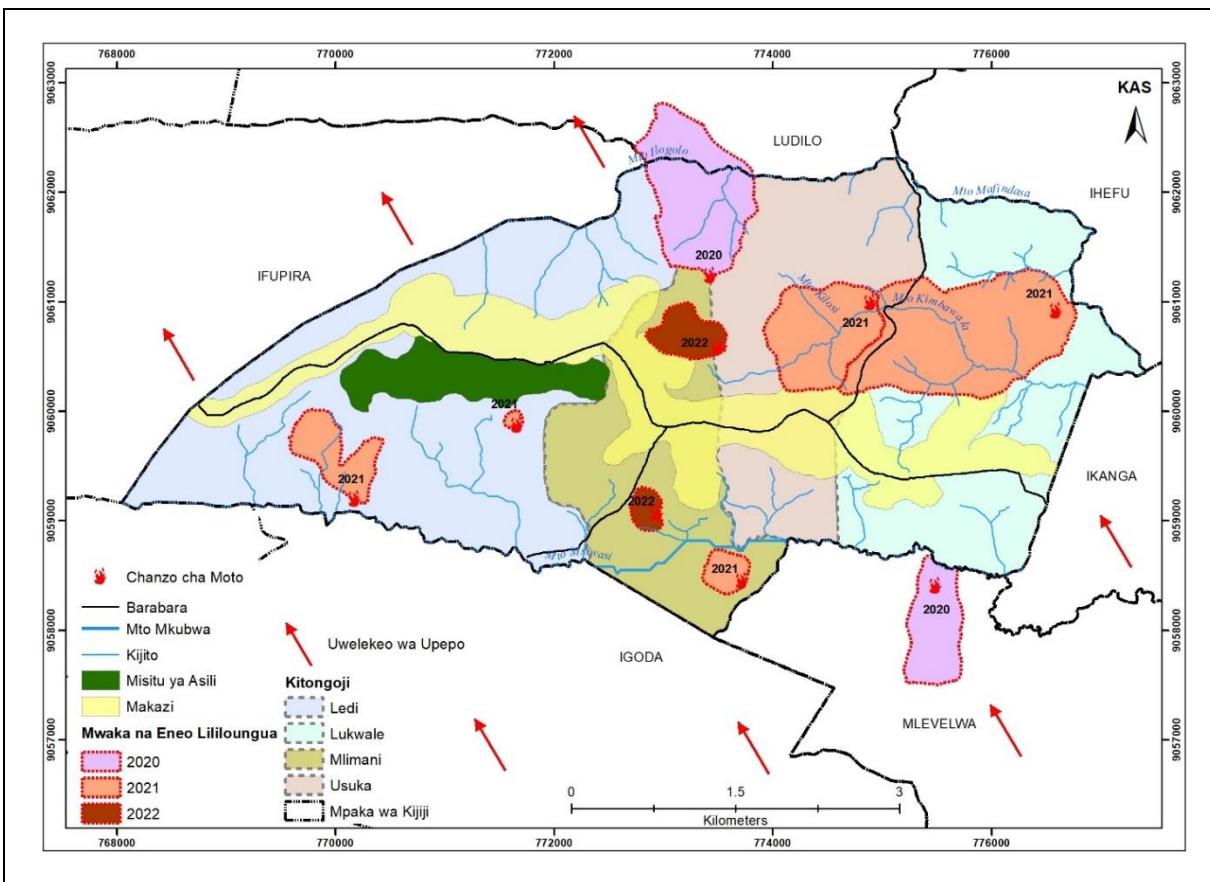
Kiambatanisho 1	Shughuli za usimamizi wa moto katika vijiji (Imetolewa kutoka wizara ya maliasili na utalii, kitengo cha misitu na nyuki, Tanzania, 2019).....	15
Kiambatanisho 2	Mpango wa utekelezaji kuhusu moto.....	16
Kiambatanisho 3	Rejista ya njia za Moto kijiji cha Kidete.	17
Kiambatanisho 4	Vipaumbele kwa ajili ya maandalizi ya njia za kuzuia moto.....	29
Kiambatanisho 5	Orodha ya wahusika walioshiriki katika ratiba ya mafunzo ya usimamizi wa moto	30
Kiambatanisho 6	Orodha ya zana na vifaa	31
Kiambatanisho 7	Ratiba ya mafunzo na ufahamu	31
Kiambatanisho 8	Wawekezaji binafsi.....	32
Kiambatanisho 9	Ukaguzi	33
Kiambatanisho 10	Rejestra za moto na nyaraka	37

1. UTANGULIZI

Kijiji cha Kidete kimefanya uwekezaji mkubwa katika mashamba ya miti ya kupandwa, ambayo yanazidi kukabiliwa na uharibifu wa moto. Moto umeharibu takribani hekta 570 za uoto juu ya ardhi katika Kijiji cha Kidete katika kipindi cha miaka mitano iliyopita (2018-2022). Moto umekuwa tishio kuu kwa wakulima wa miti, na hivyo kukatisha tamaa uwekezaji mpya.

Kielelezo 1.1 kinaonesha matukio yote ya moto isiyohitajika ambayo imetokea katika miaka mitano iliyopita. Taarifa hii iliweza kupatikana kwa kutumia picha za satelaiti zenyenye mwonekano mzuri. Pia mbini shirikishi zilitumika ili kuwawezesha wanakijiji cha Kidete kuonyesha kwa ukaribu, tarehe na ukubwa wa moto uliotokea kwa kipindi hicho cha miaka mitano. Sehemu kubwa ya maeneo yaliyoungua yalionekana kuwa ni mashamba ya misitu ambayo yalikuwa na na wingi wa viwako vinavyoweza kusababisha moto kuwaka. Zaidi ya hayo, moto ulikuwa na kawaada ya kuenea kutokea chini na kuelekea juu ya milima kwa kufuata uwelekeo wau pepo. Moto wa kuvuka mpaka ulitokea mora moja mwaka 2020, ukisambaa kutoka kijiji cha Kidete na kuingia kijiji cha Ludilo.

Kielelezo 1.1 Ramani ya Historia ya moto Kijiji cha Kidete kwa miaka 5 iliyopita (2018-2022).



Wanakijiji walitoa kipaumbele cha kwanza kwa miti ya kupandwa kama mali muhimu inayostahili kulindwa dhidi ya madhara ya moto, mali nyingine zinazopaswa kulindwa ni pamoja na mazao, majengo, mbao, mashine za mbao na misitu ya asili. Ili kuondokana na tatizo la matukio ya mara kwa mara ya moto holela, wanakijiji wa Kidete walitengeneza mpango huu wa kijiji wa usimamizi wa moto wa miaka mitano (VFMP). Mpango wa usimamizi wa moto umeidhinishwa na halmashauri ya kijiji na mukutano mkuu wa kijiji na kuipa Kamati ya Usimamizi wa Moto ya Kijiji (VFMC) kama nyenzo muhimu ambayo itasaidia kutekeleza majukumu yake ya kulinda kijiji pamoja na mali za wananchi kutohana na hasara kubwa inayosababishwa na matukio ya kila mwaka ya moto holela. Hata hivyo, illi kupata ufanisi unaotakiwa, andiko hili linapaswa kusomwa na kuzingatiwa sambamba na "Sheria Ndogo za Kuzuia, kudhibiti na kusimamia Matumizi Bora ya moto za Halmashauri ya Kijiji cha Kidete".

Andiko hili linapaswa kupitiwa upya na kufanyiwa marekebisho ya msingi kila mwaka ili kundana na hali ya sasa. Kupitia andiko hili, Kamati ya Kijiji ya usimamizi wa moto itahakikisha kwamba kuna mipango mizuri na utekelezaji wa shughuli zote za usimamizi jumuishi wa moto (IFM) ndani ya Kijiji zinafanyika kwa wakati kwa kuzingatia mpango huu.

2. TAARIFA ZA KIJIJI

2.1 Taarifa za kijografia

Kijihi cha Kidete ni mionganoni mwa Vijiji vitano vya Kata ya Mdabulo. Kijihi kina eneo la kiasi cha hekta 2,426.49. Kijihi kina vitongoji vinne ambavyo ni: Usuka, Ledi, Lukwale, na Mlimani. Kulingana na Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2022, idadi ya watu katika Kijihi cha Kidete ni 3,026 ambapo 1,450 ni wanaume na 1,576 ni wanawake. Kijihi kina kaya 632 zenye wastani wa watu 5 kwa kila kaya. Watu wenye umri kati ya miaka 18 hadi 60 ni 1,345. Hili ni kundi la watu ambao wanachangia nguvu kazi zao kwenye shughuli mbalimbali za maendeleo kijijini ikiwemo nguvukazi ya kupambana na majanga ya moto.

Kijihi cha Kidete kinapakana na kijihi cha Ludilo kwa upande wa kaskazini, kijihi cha Mlevelwa upande wa kusini, kijihi cha Ikanga upande wa mashariki na kijihi cha Ifupira upande wa magharibi. Kijihi kipo umbali wa kilometra 42 kutoka makao makuu ya halmashauri ya wilaya ya Mufindi na umbali wa kilometra 71 kutoka makao makuu ya mkoa wa Iringa. Ludilo, Ihefu, Ikanga, na Mlevelwa ni vijiji vingine vilivypopo katika kata ya Mdabulo. Kata ya Mdabulo iko tarafa ya Ifwagi, wilaya ya Mufindi, mkoa wa Iringa. Wilaya ya Mufindi inaundwa na jumla ya vijiji 121.

Jiografia ya kijihi cha Kidete ina mchanganyiko wa milima, tambalale na mabonde. Kijihi kina mwinuko kutoka usawa usawa wa bahari kati ya mita 1640 hadi mita 1920. Sehemu kubwa ya eneo la kijihi ni milima mirefu na mabonde. Mlimani, Ledi na Usuka ni vitongoji ambavyo viko katika miinuko mikubwa toka usawa wa bahari. Kulingana na Sensa ya Watu na Mkazi ya mwaka 2022, Kitongoji cha Lukwale ndicho chenye makazi na wakazi wengi zaidi.

Wananchi wengi wa Kijihi cha Kidete ni wakulima wadogo wanaolima kilimo cha mazao mchanganyiko pamoja na mashamba madogo ya miti ya kupandwa. Shughuli nyinyi za kijamii na kiuchumi kama vile kilimo cha mazao na upandaji wa miti ya biashara ufanyakia katika maeneo yenye milima na mabonde. Mahindi, chai, maharage, peasi, mtama, viazi mviringo, matunda na viazi vitamu ni mionganoni mwa mazao yanayolimwa katika Kijihi cha Kidete. Mashamba ya miti ya biashara yanajumuisha miti aina ya Mikaratusi na Misindano. Hata hivyo, miti aina ya Misindano ndiyo inayolimwa kwa kiasi kikubwa katika Kijihi cha Kidete. Wananchi wa Kijihi cha Kidete pia wako mstari wa mbele katika kuchakata magogo ili kupata aina mbalimbali za mba kwa kutumia mashine za kuchania magogo aina ya Ding-Dongs. Baadhi ya Wananchi hujishughulisha na uchomaji wa mkaa, uchomaji matofali, urinaji asali pamoja na ufugaji wa kufungia ndani mifugo jamii ya ndege na wanyama. Inakadiriwa kwamba sehemu kubwa ya Kijihi cha Kidete takribani asilimia 50-60 ya ardhi yote ni mashamba.

Uoto wa asili katika kijihi cha Kidete ujumuisha misitu ya asili pamoja na nyasi. Sehemu kubwa ya misitu ya asili ipo katika kitongoji cha Ledi. Hata hivyo, uwanda wa nyasi unaweza kuonekana katika Vitongoji vyote kijijini.

2.2 Hali ya hewa

Kijihi cha Kidete kinapata wastani wa 1295 mm za mvua kwa mwaka na wastani wa halijoto kwa mwaka ni 18°C.

Msimu wa mvua huanzia mwezi wa desemba hadi mei. Miezi yenye mvua nyinyi zaidi ni januari hadi machi, ikiwa na jumla ya mvua ya 662 mm. Joto la wastani ni 17.8 °C na wasitani wa kasi ya upepo ni 6.84 kilomita kwa saa.

Msimu wa kiangazi huanza mwezi Septemba hadi Novemba. Katika kipindi hicho, mvua hunyesha kwa kiasi kidogo cha wastani wa jumla wa 30 mm za mvua na joto la juu huanzia 19°C hadi 25°C. Kasi ya juu ya upepo huwa ni ya wastani wa kilomita 10.8 kwa saa.

2.3 Msimu wa moto

Msimu wa moto kwa kawaida huanza mwezi Juni na hudumu hadi mvua ya kwanza ya kiangazi Desemba/Januari inapoanza kunyeshaa. Katika kipindi hicho, moto mwingi utokea kati ya mwezi Oktoba na Novemba. Hata hivyo, mvua zinaweza kuja mapema na kufupisha msimu wa moto, lakini pia zinaweza kuchelewa na kuongeza urefu wa msimu wa moto na kuufanya kuwa wa hatari zaidi.

3. MPANGO

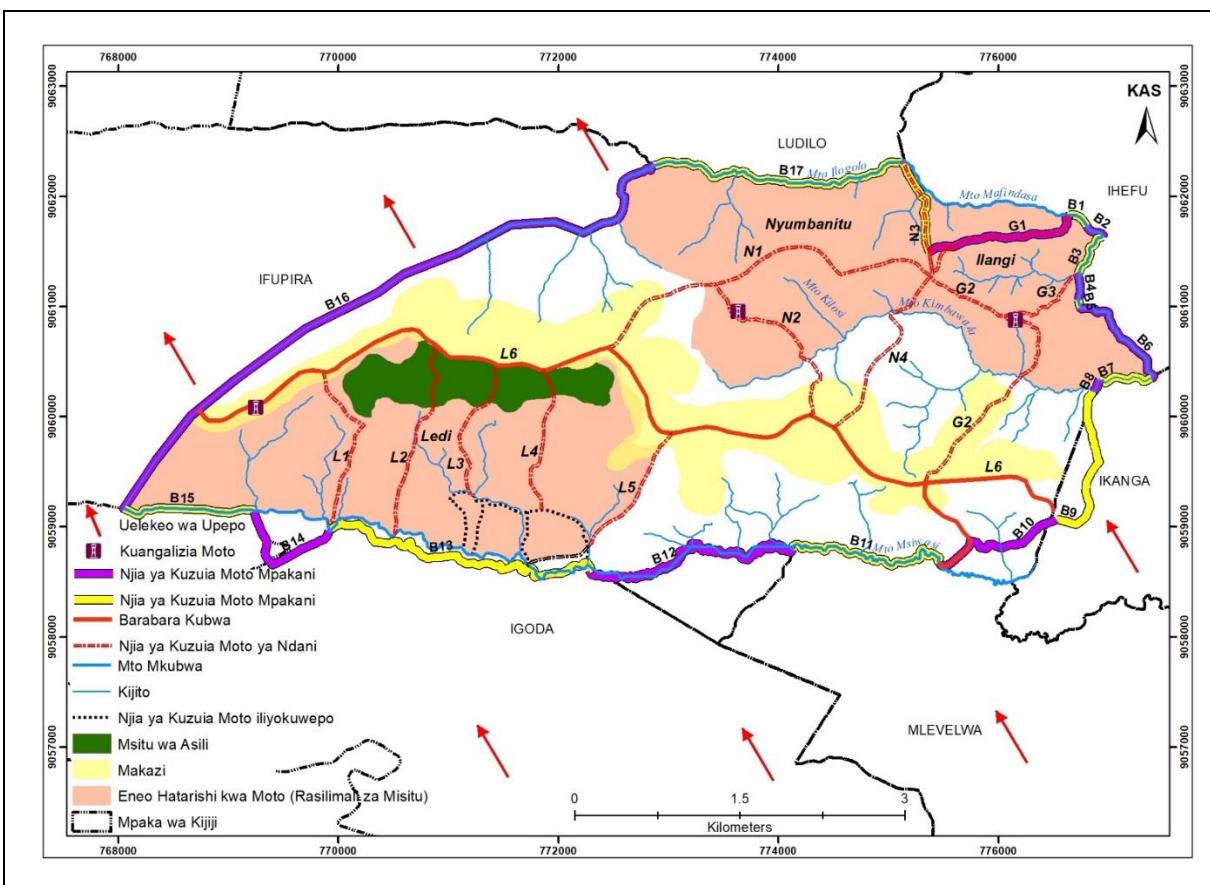
Mpango huu wa usimamizi wa moto unazingatia ulinzi, uzuaji na uzimaji kama ilivyoelezwa katika vifungu vifuatavyo.

3.1 Ulinzi

"Miundombinu na mifumo inawekwa ili kulinda maisha, mazingira, na mali dhidi ya moto unaotarajiw."

Wanakijiji cha Kidete walitambua maeneo hatarishi kwa moto kwa kuzingatia thamani ya mashamba yaliyokusanyika katika maeneo maalum ya uwekezaji pamoja na matukio ya mara kwa mara ya moto. Kufuatia utambuzi huo, wanakijiji walichora na kuonyesha uelekeo wa upemo mkali Kijijini. Kwa kuzingatia sababu hizo hapo juu, maeneo ya kutazamia moto kwa mbali na barabara za kuzuia moto zilichorwa kwenye ramani kama zinavyoonekana kwenye Kielelezo 3.1

Kielelezo 3.1 Ramani ya kijiji cha Kidete ikionyesha usimamizi wa moto, sehemu za kutazamia kwa mbali na barabara za ndani na nje za kuzuia moto.



3.1.1 Njia za kuzuia moto

Barabara zote za kuzuia moto zimeorodheshwa na kuelezewa katika Kiambatanisho 3.

Kwa vile maandalizi ya barabara za kuzuia moto zinaweza kuendelea kuandaliwa hadi msimu wa kiangazi, lilikuwa ni jambo muhimu kwa wananchi wa Kijiji cha Kidete kuweka kipaumbele katika kuandaa barabara za kuzuia moto ambazo zinahitajika mapema. Kufuatia mchakato huo, wanakijiji walitambua barabara za nje za kuzuia moto zinazopakana na vijiji vya Ihefu na Ikanga kama kipaumbele chao ili kukomesha moto unaovuka mipaka na kuingia Kijijini kama inavyoonyeshwa

kwenye (N3, G1, B1- B10). Pia, barabara zote za ndani za kuzuia moto nazo zilitambuliwa kama barabara za kupewa kipaumbele kama zinavyoonyeswa kwenye Kiambatanisho 3.

3.1.2 Kiashiria cha hatari ya moto (FDI)

Wakati wa msimu wa moto, mfumo wa FDI utatumika kuongoza shughuli zote za usimamizi wa moto ndani ya kijiji ili kuhakikisha kwamba uchomaji uliopangwa unafanyika chini ya hali ya hewa salama. Shughuli zote za matumizi ya ardhi, hali ya utayari wa wajumbe wa Kikosi cha kupambana na moto na wananchi kwa ujumla wake utaongozwa kulingana na FDI (hali ya hatari ya moto) ya siku husika.

Mwenyekiti wa kamati ya usimamizi wa moto na mjambe mmojawapo wa kamati wanapaswa kuwa na uwezo wa kupata taarifa ya FDI ya siku husika na zinazotarajiwa na kuzisambaza kwa wanakijiji. Taarifa ya FDI ya kila siku na taarifa za utabiri wa siku mbili zijazo zitapaswa kukusanya kwa kutumia programu ya AFIS kwa kutumia simu janja au kompyuta. Ili kuweka kumbukumbu za kila siku za FDI, Wajumbe wa Kamati wanapaswa kufungua rejista ya FDI ya Kijiji ili kufuatilia FDI ya kila siku. Pia kutakuwa na ubao utakaowekwa katikati ya kijiji au karibu na soko utakaokuwa unaonyesha rangi ya moto ya kila siku ambayo inakwenda sambamba na FDI ya siku husika. Mwenyekiti wa kamati pamoja na mjambe mmojawapo takayechaguliwa, watakuwa na wajibu wa kubadilisha kila siku ubao unaonyesha rangi ya hatari ya moto.

3.1.3 Mfumo wa kutoa vibali vya matumizi ya moto

Wamiliki wote wa mashamba, wachoma matofali, wachoma mkaa, wapasua mbao kwa kutumia mashine za ding-dong au nyaginezo au mtu mwingine ye yote ndani ya mipaka ya kijiji ambaye atahitaji kutumia moto wa wazi katika shughuli zake, atapaswa kupata kibali kutoka afisa mtendaji wa kijiji husuka. Hata hivyo, kibali hicho kitatolewa iwapo tu Wajumbe wa Kamati watathibitisha kwamba mwombaji wa kibali amekidhi vigezo vyote ikiwa ni pamoja na uwepo wa utulivu wa hali ya hewa kwa muda wa siku tatu mfululizo kwa mujibu wa sheria ndogo za usimamizi wa moto za kijiji.

Madhumuni ya kuomba kibali cha kutumia moto ni kuhalalisha matumizi ya moto sehemu za wazi na pia ni kudhibiti matumizi holela ya moto. Vibali vyote vitavyotolewa na afisa mtendaji wa kijiji/mtaa au afisa mwingine aliyeidhinishwa vinapaswa kurekodiwa kwenye rejista ya kijiji/mtaa ya vibali vya moto.

3.1.4 Usimamizi wa nishati ya vitu viunguavyo

Maeneo ndani ya mipaka ya Kijiji yenye mkusanyiko mkubwa wa mimea yanapaswa kusimamiwa ili kupunguza kiasi cha vyanzo vinavyowaka kabla ya msimu wa moto. Kila mwaka, kabla ya msimu wa moto, maeneo haya hatari lazima yatambuliwa na kuandikwa.

Katika baadhi ya maeneo, mimea inaweza kuchomwa, kukatwa, kuondolewa, au kutengwa kwa kutengeneza barabara ya kuzuia moto kuzunguka maeneo hayo. Ikiwa moto moto utatumika ili kupunguza nishati ya vitu viunguavyo, Kibali cha uchomaji moto kinapaswa kupatikana kutoka kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji/Mtaa au Afisa mwingine aliyeidhinishwa. Hata hivyo, kibali hicho kinatolewa iwapo tu Wajumbe wa Kamati watajiridhisha kwamba vigezo vyote muhimu vimetimizwa. Pia, barabara ya kuzuia moto inaweza kutengeneza kwa kutumia mbinu za kitaalam za kufyeka nyasi ndefu kufika urefu wa sm 10 ndani ya mshamba ya misitu ya kupandwa. Ili kupunguza wingi wa nishati ya vitu vunguavyo, utekelezaji wa taratibu kupunguzia miti na kupogoa matawi ya miti unapaswa kupewa kipaumbele kulingana na agizo la kitaalamu nambari moja la Wizara ya Maliasili na Utalii la mwaka 2021

Kwa kawaida, wachanaji wa mbao hurundika viwango vikubwa vya vumbi la mbao ambal ambalo linawaka kwa mrefu bila kuzmika. Ili kupunguza athari hasi za moto, marundo ya vumbi la mbao ya napaswa kutandazwa kido kidogo shambani na mabanzi yaliyokatwa ni vyema yaondolewa shambani ili kupunguza hatari ya moto.

3.1.5 Mawasiliano

Kubadilishana taarifa, kutoa maelekezo ya kazi na kufungua na kuhifadhi nyaraka kwenye majalada ni mionganoni mwa shughuli muhimu sana za mawasiliano zinazohitajika ili kuleta ufanisi unaotakiwa katika usimamizi bora wa moto. Njia za mawasiliano zinazotumiwa kuhamisha habari zinapaswa kuwa

rahisi na rafiki lakini zenyе ufanisi mkubwa. Mawasiliano yanaweza kufanya kupitia njia mbalimbali kama vile mikutano ya kijiji, mikutano ya vitongoji, mawasiliano ya simu za mkononi, mfumo wa kengele, mawasiliano ya kibinasi kwa wamiliki wa ardhi, pamoja na mabango ya kuonyesha katazo au kitu cha kufanya. Njia hizi hutumika vyema kulingana na utamaduni na mazingira ya watu wa sehemu husika.

Mikutano

Katika msimu wa moto, kamati ya usimamizi wa moto itapaswa kukutana kila mwezi ili kujadili na kutoa taarifa kuhusu masuala yote ya usimamizi wa moto kijijini. Tarehe za mikutano hiyo zitapangwa kwa pamoja kwa kujadiliana na wana kamati.

Pia kutakuwa na mikutano ya pamoja kati ya wenye viti wa kamati na vikosi kutoka vijiji vya jirani itakavyofanyika mwanzoni mwa msimu wa moto. Lengo la kufanya mikutano hiyo ni kujiridhisha iwapo vijiji vimejiaa vyema kuingia kwenye kipindi cha moto kwa mujibu wa mpango kazi wa Viji wa usimamizi wa matumizi bora ya moto. Pia ni sharti kikao kingine kati ya watajwa hapo juu kifanyika katikati ya kiangazi ili kutathimini utendaji kazi wa kamati na vikosi pamoja na kupima mwenendo wa Wananchi juu ya utii wa sheria za kuzuia moto bila shuruti. Lengo la tathimni ni kurekebisha makosa ya kiutendaji yatayobainika kabla ya kuingia kwenye kiangazi kikubwa cha mwezi oktoba, novemba au hata desemba. Tarehe za mikutano hii zimepangwa kwa kushauriana na wadau husika.

Ripoti

Kuweka kumbukumbu ni njia nzuri sana ya kupima mafanikio ya shughuli za usimamizi wa moto Kijijini. Kumbukumbu hizo zitawapa taarifa muhimu wajumbe wa kamati, waratibu wa woto wa msituni wa halmashauri, mikutano mkuu wa kijiji pamoja na wadau wengine kuhusu maendeleo ya shughuli za usimamizi wa moto. Mfano mzuri wa shughuli ambazo zinaweza kuwekwa kwenye taarifa ya maendeleo ya moto Kijijini ni kama vile maandalizi ya barabara za kuzuia moto, matukio ya moto Kijijini na utayarishaji wa mashamba. Kwa ufupi, Kamati inapaswa kuandaa taarifa ya maendeleo ya moto Kijijini inayojuuisha orodha ya vitu vifuatavyo:

- Taarifa ya jumala na ya kila mwezi ya maendeleo ya Mpango wa usimamizi wa moto kijijini.
- Taarifa ya mapato na matumizi ya mfuko wa moto wa kijiji.
- Muhtasari wa mafunzo/matukio ya uhamasishaji kuhusiana na mpango wa usimamizi wa moto kijijini.
- Idadi ya vibali vya kuchoma moto viliviyotolewa
- Muhtasari wa matukio ya moto
- Nakala ya fomu za uchunguzi wa moto (kama Kiambatisho)
- Ajenda za mikutano ya moto (kama Kiambatisho)

Mfumo wa kengele

Katika tukio la moto, Kikosi cha kupambana na moto na wanakijiji wengine wanapaswa kupewa taarifa mara moja juu ya uwepo wa moto na kuwa tayari kwenda kuuzima. Filimbi au mfumo mwingine wowote wa kengele unaweza kutumika kuwapa ili kuwapa taarifa wanakijiji juu ya kutokea kwa moto.

Mawasiliano na wadau mbalimbali

Kiambatanisho 5 kinaonyesha orodha ya Wadau mbalimbali ambao kwa namna moja au nyingine wanajihuisha na upandaji wa miti au uchakataji wa mazao ya misitu. Orodha hiyo imesheheni Wadau sahihi ambao viongozi wa kamati au kikosi au serikali au mtu binasi anaweza kuwasiliana nao iwapo kutatokea tukio la moto kijijini.

3.1.6 Zana na vifaa

Kiambatanisho 6 kinaonyesha rejista ya vifaa na zana ambazo zinapaswa kuwepo kijijini kwa ajili ya mapambano ya kuzima moto. Pia rejista hiyo, inaonyesha aina na idadi ya vifaa ambavyo vinapatiakana kutoka vijiji vya jirani ambavyo vinawenza kuombwa wakati wa matukio ya moto kijijini.

3.1.7 Mafunzo na ufahamu

Kiambatanisho 1 kinaonyesha ratiba ya mafunzo yatakayotolewa. Hata hivyo, ili kuleta ufanisi unaokusudiwa, ni vyema ratiba hiyo ya mafunzo kama ulivyo mpango wa usimamizi wa moto iwe inaboreshwala kila mwaka. Mafunzo ya mara kwa mara kwa Kamati na Kikosi yanalenga kuwapa hali ya kujiamini na kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi na kwa usalama zaidi.

3.1.8 Mfumo wa kuangalia moto kwa mbali

Vituo vitatu vya kuangalia moto kwa mbali vilitambuliwa ndani ya kijiji cha Kidete ambavyo ni: Kitongoji cha Ledi, kilima cha Nyumbanitu na Ilangi kama inavyoonyeshwa kwenye Kielelezo 3.1. Hata hivyo, siku ambazo FDI itaonyesha rangi ya chungwa au nyekundu, ni lazima walinzi wawekwe au wawepo kwenye maeneo ya wazi ili waweze kuona, kutambua na kutoa taarifa ya matukio yoyote ya moto kwa viongozi husika pamoja.

Walinzi wa sehemu ya kuangaliza moto kwa mbali ni lazima watambuliwe na kupewa mafunzo ya mara kwa mara kabla ya msimu wa moto. Litakuwa jukumu la mwenyekiti wa kamati kuwapa taarifa walinzi na kuwaweka tayari kwa ajili ya matukio ya moto.

3.1.9 Sheria ndogo za kuzuia na kusimamia moto za halmashauri ya kijiji

Wanakijiji watapata fursa ya kurekebisha sheria ndogo za kuzuia na kusimamia matumizi bora ya moto kama zitakavyoletwa kwao na halmashauri ya kijiji. Lengo la kuzipitia ni kuona kama zina kidhi mahitaji ya jumla ya kupunguza matukio ya moto kijijini. Hata hivyo, kabla ya sheria ndogo hizo hazijapelekwa makao makuu ya halmashauri ya wilaya, ni sharti kwanza zipitishwe na halmashauri ya kijiji na kisha kuridhiwa na mkutano mkuu wa kijiji. Angalia kiambata kinaonyesha rasimu ya sheria ndogo ya kuzuia na kusimamia matumizi bora ya moto ya kijiji cha Kidete.

3.1.10 Ukaguzi wa IFM

Kiambatanisho 9 kinaonyesha mfano wa nakala itumikayo katika ukaguzi wa shughuli za usimamizi wa moto Kijijini.

Ukaguzi wa shughuli za usimamizi wa moto Kijijini utafanywa na Mratibu wa Moto wa Msituni wa Halmashauri. Madhumuni ya ukaguzi huo yatakuwa ni kubaini mapungufu yaliyojitekeza katika utekelezaji wa Mpango wa usimamizi wa moto wa msimu uliopita. Hivyo basi, majibu yake yatasaidia Kamati kujipanga vyema katika kutekeleza majukumu yake ya kuzuia moto kwa ufanisi mkubwa kulikoni kama ilivyokuwa katika msimu wa moto uliopita.

3.2 Kuzuia

"Utambuzi wa sababu/visababishi vya moto usiohitajika na hatua za kupunguza/kuziondoa kuitia mafunzo na uhamasishaji, barabara za moto na utekelezaji wa sheria".

Maelezo ya kina kuhusu moto usiohitajika yatachunguzwa na kurekodiwa katika rejista ya Kijiji ya matukio ya moto angalia Kiambatanisho 9. Kurekodiwa kwa maelezo hayo yatasaidia kutoa fursa ya kutambua mambo ya kuboresha kabla ya kuanza kwa msimu mpya wa moto.

Aidha, utendaji wa kamati pamoja na wanavijiji utapimwa ili kubaini mambo yanayohitaji kuboresha.

3.2.1 Mafunzo na ufahamu

Maafisa ugani wa vijiji wanapaswa kuwezesha mafunzo na uhamasishaji kwa kutumia njia mbalimbali zikiwemo: kutumia mbao zinazonyesha rangi hatarishi za moto (FDI), matukio mashulenii, mikutano, vyombo vya habari na kufanya mafunzo rasmi.

Viongozi, vijana, umma na vyombo vya habari ni mionganii mwa makundi yanayohitaji kufundishwa na kuhamasishwa kuhusu usimamizi jumuishi wa moto. Zaidi ya hayo, kikosi kinapaswa kupata mafunzo ya kila mwaka ya mbinu za msingi za kuzima moto. Pia kamati ni sharti ziandaliwe zikiwa na ujuzi wa mambo ya moto pamoja na utawala ili kuonyesha ukomavu wake kuhusu usimamizi jumuishi wa moto ndani ya kijiji.

3.2.2 Kutenga maeneo hatarishi ya moto kwa kuondoa viwako

Kuondoa wingi wa viwako msituni ni mionganii mwa njia zinazotumika katika kupunguza hatari ya kutokea kwa moto katika maeneo hatarishi. Viwako hiyo vinaweza kupunguzwa kwa kutumia barabara za kuzuia moto, uwepo wa barabara za kawaida za waenda kwa miguu au uwepo wa vituo vya maji. Mbali na kuweka miundombinu hiyo ya Kihandisi, pia wanajamii wanaweza kubadilisha mwenendo wao wa matumizi ya moto ambayo kwayo, husababisha kutoa kwa moto usiohitajika. Kwa mfano, maeneo ya uchomaji wa mkaa yanaweza kutengwa na mali muhimu za wananchi kwa kuzungushiwa barabara za kuzuia moto zenyne ufanisi mkubwa.

3.2.3 Utekelezaji wa sheria

Katika hali ya uzembe mkubwa au ukiukwaji wa mara kwa mara wa sheria ndogo za kuzuia moto na kusimamia matumizi bora ya moto vijiji, hatua za kisheria zinapaswa kuchukuliwa. Hii ina maana kwamba watu wote waliokiuka sheria wanapaswa kutozwa faini kwa mujibu wa sheria ndogo au kipelekwa kwenye mamlaka za juu.

3.3 Uzimaji

“Maandalizi na hatua zote zinazochukuliwa kuzima moto usiohitajika.”

3.3.1 Maandalizi

Kikosi ni lazima kiwe tayari kuzima moto wakati wa msimu wa moto. Maandalizi ya Kikosi yatajumuisha mambo yafuatayo:

- Kudhibitisha uwepo wa kikosi
- Mafunzo ya Kikosi ni sharti yakamilike mwishoni mwa mwezi juni.
- Kuandaa vifaa vya kuzimia moto na kuthibitishe mpango wa usafiri
- Kupanga na kuweka Kikosi katika hali ya utayari katika kipindi ambacho FDI itakuwa juu (zaidi ya 55).
- Mjumbe mmoja wa kamati ni sharti awepo kila wakati ili kuandaa kikosi pamoja na wanakijiji endapo moto utatoka
- Kupanga maeneo maalum ya kuangalia moto kwa mbali wakati FDI itakapokuwa juu (zaidi ya 55) na kuweka mfumo mzuri wa mawasiliano.

3.3.2 Nini kifanyike moto unapotokea.

- Moto wowote kijiji ni sharti uripotiwe kwa mjumbe wa kamati ambaye atakuwa katika hali ya utayari. Ripoti hiyo ni lazima iwe ya haraka na sahihi. Inashauriwa kwamba ni vyema mjumbe wa kamati akayekuwa katika hali ya utayari wa kusubiria moto awe na simu ya mkononi itakayomwezesha kufanya mawasiliano ya haraka.

- Kengele ya moto lazima ipigwe mara tu moto unaporipotiwa. Mshiriki yeote wa kamati au kikosi anaweza kupiga kengele.
- Kikosi cha kupambana na moto ni lazima kielekee eneo ulipo moto kikiwa na vifaa vya usalama kazini.
- Mara baada ya kikosi kufika katika eneo la moto, kiongozi wa kikosi atafanya tathmini ya hali jinsi ilivyo na kisha atatoa amri ya kuanza kuzima moto akiwa na maana kwamba shuguli hiyo itaweba kufanyika kwa usalama.

3.3.3 Kuanza kuzima moto

Kikosi ni lazima kianze na hatua za awali za kuzima moto kwa kutumia mipira ya kuzimia moto, mabomba ya kurusha maji na mashine za kupuliza taka nyepesi za msituni. Kwa kuwa wakati huo mto utakuwa umeanza kunyong'onyea kwa kukosa hewa, zoezi la kuua kabisa moto huo linapaswa lianze mara moja ili kuzuia uwezekana wa moto kulipuka tena kutokea nyuma. Njia ya kudhibiti moto ambayo imeondolewa viwako vyote yenye upana wa mita 1.5 hivi itatengenezwa kuzunguka eneo lote lenye moto ambaeo bado uko hai. Lengo la kuweka njia hiyo ni kuhakikisha kwamba moto ambaeo bado haujafa kabisa hauwezi kutoka kwenye eneo lake na kurukia eneo ambalo halina moto. Ili kuhakikisha kwamba moto wote umekufa kabisa wananchi watakuwa wakimwaga maji kwenye hivyo vijinga vya moto huku wengine wakivigeuza geuza na kuvifukia na mchanga. Upana wa njia ya kutenga eneo lenye moto na ambalo halina moto inaweza kuwa zaidi ya mita 1.5 kutegemeana na nyasi zilizo karibu na eneo linaloungua moto pamoja na hali ya hewa tarajiwa na ya wakati huo.

- Ndani ya eneo lililoungua mimea yote ambayo bado inayoendelea kuungua moto ni lazima iondolewe kwa namna ambayo moto hautaanza tena. Mara tu baada ya njia ya kudhibiti moto inapokuwa imetengenezwa, vyanzo vyote vya moto vinavyowaka ndani ya mita \pm 30 hivi kutoka kwenye njia ya kuzuia moto ndani ya eneo lililoungua ni lazima vizimwe kabisa. Wakati wa operesheni hii, vyanzo vyote vinavyotoa moshi juu ya udongo na chini ya udongo (moto wa ardhi) vinapaswa kuzimwa kabisa.
- Baada ya zoezi la kuzuia moto kukamilika na Kiongozi wa kikosi kuridhika watu waliokuja kuzima moto wanaweza kuruhusiwa kwenda nyumbani. Hata hivyo, ni sharti eneo hilo liendelee kulindwa na walini wachache ili kujirishisha kwamba hakuna hatari yoyote iliyoachwa nyuma baada ya mapambano. Doria inapaswa kuanza mara tu baada ya kudhibiti moto. Katika maeneo ya nyasi eneo hilo linapaswa kulindwa kwa saa 24. Hata hivyo, katika maeneo ya miti eneo hilo linapaswa kulindwa na Washiriki kwa saa 24 kwa siku kwa siku 7 baada ya uzuijai wa moto kukamilika. Hata hivyo, muda wa ulinzi wa siku 7 unaweza kuongezwa au kuanza tena ikiwa kamanda (kiongozi) wa tukio ana mashaka yoyote kuwa moto unaweza kuwaka tena.
- Usalama wa kikosi na Wanakijji unapaswa kupewa kipaumbele cha kwanza wakati wa kuzima moto. Ni jukumu la kamati na kikosi kuhakikisha kwamba watu wote waliopo kwenye tukio la kuzima moto wanazingatia sheria za usalama.
- Pia ni jukumu la Kikosi kuhakikisha kwamba vifaa na nyenzo zote zilizotumika katika kuzima moto zinarudishwa Ofisini na kuhifadhiwa kwa usahihi na utayari kwa ajili ya kutumika pindi moto utokeapo.

3.3.4 Mbinu za msingi za kuzima moto

Kamwe zoezi la kuzima moto halipaswi kufanyika katika mazingira ambayo siyo salama kama wakati ambapo moto unapokuwa unazidi uwezo wa Kikosi pamoja na vifaa walivyonyavyo. Moto wa namna hiyo unaweza kutambuliwa kwa kasi yake ya kuenea, urefu wa moto wenywewe, ukali wa moto na wakati ambapo viwako vitakuwa vinarushwa mbele na upепо kutengeneza moto mruko.

Kama hali ya moto ni ya wastani, moto huo unaweza kuzimwa moja kwa moja au ana kwa ana ikiwa na maana kwamba moto utashambuliwa kutokea nyuma kuelekea kwenye kichwa chake. Kwa mpangilio sahihi ni kwamba kila upande wa moto yaani mkono wa kulia na mkono wa kushoto kutakuwa wana kikosi 7. Kutoka katika jumla hiyo, watu wawili kila upande watakuwa mstari wa mbele

kumwaga maji kwa kutumia pampu za kurusha maji na watu watano kila upande watakuwa wakitoka nyuma yao wakizima moto kwa kutumia mipira ya kuzimia moto yaani "fire beaters". Wakati mambo hayo yakiendelea, Wanakijiji watakuwa wakifanya kazi ya kuhakikisha kwamba moto wote umekufa kabisa kama ilivyoelezewa kwa ufasaha katika sehemu ya utangulizi.

Mbadala wake, moto wenye tabia hatarishi hauwezi kuzimwa kwa njia ya moja kwa moja au ana kwa ana. Mfano mzuri wa moto hatarishi ni moto ambao unawakia juu ya matawi ya miti au kwenye uwanda wa nyasi ndefu na kavu. Njia inayotumika ni kuanzisha moto mwengine mbele yake ambao utakuwa unawake huku ukikizana na uwelekeo wa upepo. Lengo lake ni kufanya moto mkubwa uzimike pindi utakapokutana na moto ulioanzishwa kwa makusudi. Hata hivyo, mbinu ya kutumia moto mdogo kuzima moto mkubwa hutumika pale tu ambapo moto mkubwa unapokaribia kabisa kuleta maafa kwenye maeneo yenye watu wengi na ambapo kuna nyumba na miundombinu ya thamani. Hapa inabidi ifahamike kwamba kutumia moto mdogo kuzima moto mkubwa ni jaribio la hatari kubwa sana. Hivyo basi, njia hii inapaswa kutumika tu kama suluhisho la mwisho. **Kamwe watu wasio na uzoefu hawapaswi kujaribu kutumia njia hii.**

Vizuizi nya moto vinaweza kuwa barabara za kuzuia moto ambazo zimetengenezwa na binadamu au kitu chochote cha asili kama vile matindiga au mito ambayo ina uwezo wa kupunguza kasi ya moto na hivyo kutoa mwana kwa Kikosi kuuzima kwa urahisi. Kutokana na utangulizi huo, pia ni ukweli kwamba njia nyingine ya kuzima moto ni kuuvizia hadi unapokaria kufika kwenye vizuizi tajwa hapo juu. Kwa kawaida, njia hii hutumika iwapo idadi ya Wana Kikiosi ni ndogo kulinganisha na kiwango kinachotakiwa kitaalam cha watu 15. Hata hivyo, iwapo tabia ya moto itabadilika kutokana na uwelekeo wa upepo, njia hii inaweza kuwa hatarishi kwa Kikosi hasa pale ambapo njia ya kujiokolea pamoja na maeneo ya usalama yatakuwa hayajawekwa wazi kwa Kikosi

3.3.5 Kuchunguza na kutoa taarifa juu ya moto

Kama tulivyosema katika mada zilizotangulia kwamba moto wowote utakaotokea kijijini ni sharti uchunguzwe na taarifa yake itolewe mara moja kwa ajili ya kutoa maamuzi. Kwa muktadha huo, ni sharti uchunguzi wa moto huo ufanyike haraka iwezekanavyo kwa kutumia Nakala maalum kama inavyoonekana kwenye Kiambatanisho 9 huku Wananchi bado wangali wakiwa na kumbukumbu nzuri kuhusu mazingira yaliyosababisha moto huo. Uongozi wa kamati utachagua idadi na aina ya watu ambao watashiriki katika uchunguzi wa tukio hilo la moto. Mara baada ya uchunguzi kukamilika, rejesita ya tukio la moto lazima ijazwe kwa ufasaha kwa kutumia Nakala maalum kama inavyoonekana kwenye Kiambatanisho 10. Mwisho, ni lazima ripoti hiyo ya uchunguzi itumwe kwa mratibu wa moto wa msituni wa halmashauri kwa ajili ya kufanya ufuutiliaji zaidi. Baada ya uchunguzi kukamilika, kamati itaalika pande zote zinzohusika ili kufanya kikao cha majadiliano kuhusu tukio hilo la moto.

3.3.6 Mpangokazi wa usimamizi wa moto

Mpangokazi wa usimamizi wa moto unatoa mwanya kwa kikosi, kamati, viongozi wa kijiji na Wanakijiji kufahamu majukumu yao pindi moto unapotokea kijijini. Pia mpango kazi huo unaonyesha mambo gani yanaweza kufanya au kutofanya iwapo FDI itaonyesha rangi ya chungwa au nyekundu. Kiambatanisho 2 kinaonyesha mpangokazi wa kupambana na moto wa kijiji cha Kidete.

4. TAARIFA YA FEDHA

4.1 Bajeti

Matumizi ya awali ya kugharamia shughuli za usimamizi jumuishi wa moto ndani ya Kijiji ni kati ya TZS milioni 9.5 hadi 10.5 kwa mwaka wa kwanza ambapo mtaji mkubwa utatumika katika kununua vifaa na zana za kuanzia kazi ambazo hazitanunuliwa tena kwa miaka inayofuata kama inavyoonyeshwa kwenye Jedwali 4-1. Hata hivyo, kwa miaka iliyobaki (2-5) matumizi yatapunguzwa hadi wastani wa TZS milioni 3 kwa mwaka.

Jedwali 4-1 Makadirio ya matumizi ya kawaida na mtaji wa kuanzia

Vitu	TZS 6,000 kwa kibarua kwa siku	TZS 10,000 kwa kibarua kwa siku
Kuandaa njia za kuzuia moto	780,000	1,300,000
Kuzima moto kwa kikosi cha wazima moto	450,000	750,000
Kikosi cha kuzima moto katika hali ya utayari	480,000	480,000
Usafiri kwa ajili ya kwenda eneo la moto	195,000	195,000
Usafiri kwa ajili ya ukaguzi wa vibali	105,000	105,000
Walinzi kuangalia moto x 2 (siku 20 kila moja)	240,000	400,000
Majukumu ya VFMC	100,000	100,000
Gharama ndogo ya kawaida	2,350,000	3,330,000
Zana za kuzima moto	7,155,500	7,155,500
Jumla ndogo ya matumizi ya mtaji	7,155,500	7,155,500
Jumla ya matumizi	9,502 978.49	10,481 297.48

4.2 Mapato

Majaribio mbalimbali ya kupata uwezeshaji kwa ajili ya shughuli za usimamizi jumuishi wa moto zimefanyika. Lakini hata hivyo, inaonekana kwamba kijiji cha Kidete zaidi kinategemea fedha kutoka vyanzo vya nje jambo ambalo si la uhakika sana. Kijiji cha Kidete kina takribani jumla ya wawekezaji 24 kutoka nje ya kijiji. Kwa muktadha wa kufanya kazi kwa pamoja kama timu yenyе malengo yanayofanana, ni busara kwa wawekezaji hao kuchangia fedha kwa ajili ya usimamizi jumuishi wa moto huku wanakijiji wakichangia nguvu na muda wao. Wawekezaji wa nje wana mashamba yenyе jumla ya hekta 202. Iwapo kila mwekezaji wa nje atachangia TZS 40,000 kwa hekta kwa mwaka hii itafanya jumla ya TZS milioni 8,100,000 kwa mwaka ambazo pamoja na vyanzo vya ziada vinaweza kugharamia mahitaji yote ya mwaka wa kwanza wa uwekezaji katika ununuvi wa zana na vifaa vya usimamizi wa moto. Kwa miaka iliyobaki, ada ya mwekezaji itakuwa 15,000 kwa hekta kwa mwaka na zitatosha kulipia gharama za kawaida.

Kiambatanisho 1 Shughuli za usimamizi wa moto katika vijiji (Imetolewa kutoka wizara ya maliasili na utalii, kitengo cha misitu na nyuki, Tanzania, 2019).

Activities	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Kupanga												
Kuboresha VFMP												
Elimu na ufahamu												
Uchambuzi kamili wa mafunzo												
Thibitisha washiriki wa kuzima moto kwa msimu moto ujao												
Uanzishaji/Utunzaji wa Vizuizi vya Moto												
Usimamizi wa visababisha moto												
Utambuaaji wa moto												
Mawasiliano												
Mafunzo												
Maandalizi ya ardhi kabla ya msimu wa moto												
Rekodi na ripoti												
Ripoti ya ukaguzi												

Kiambatanisho 2 Mpango wa utekelezaji kuhusu moto

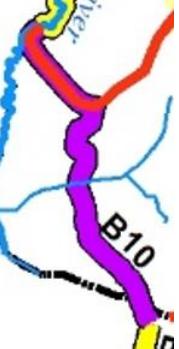
Hatua za tahadhari ya moto	Rangi ya bluu	Rangi ya kijani	Rangi ya njano	Rangi ya chungwa	Rangi nyekundu
FDI	0 - 20	21 - 45	46 - 60	61 - 75	75 – 100
Tabia ya moto	SALAMA	WASTANI	HATARI	HATARI SANA	HATARI KUPINDUKIA
Ukubwa wa moto	0 - 1m	1 – 1.2m	1.2 – 1.8m	1.8 – 2.4m	2.4m or more
Kamati ya usimamizi wa moto	Hakuna tahadhari yoyote ya kuchukua	Hakuna tahadhari yoyote ya kuchukua	Toa tarifa ya FDI kwa wanakijiji. Wajulishe walinzi ikiwa FDI inazidi 55.	Toa zuijio la kuwasha moto kwenye mioto yote iliyo wazi. Wajulishe Kikosi cha kuzima moto, wanakijiji, na shule	Toa zuijio la kuwasha moto kwenye mioto yote iliyo wazi. Wajulishe Kikosi cha kuzima moto, wanakijiji, na shule
Kikosi cha kupambana na moto	Hakuna tahadhari yoyote ya kuchukua	Hakuna tahadhari yoyote ya kuchukua	Kiongozi wa kikosi cha wazima moto lazima awasiliiane na wajumbe wa kikosi kuhakikisha kuwa wote wanapatikana endapo moto utatokea	Wazimamoto lazima wawe tayari (wamevaa kikamilifu na zana za moto karibu yao) ili kukabiliana na moto na lazima waripoti kwa kiongozi wao katika dakika 10.	Wazima moto lazima wawe wamesimama kwenye eneo la kukutania (wakiwa wamevaa kikamilifu na zana zao karibu) na wawe tayari kuitikia mara moja moto ukiripotiva.
Walinzi wa Kuangalia moto	Hakuna tahadhari yoyote ya kuchukua	Hakuna tahadhari yoyote ya kuchukua	Iwapo FDI ritafika 55 walinzi lazima waendelee na majukumu yao ya uangalizi	Walinzi waendelee na majukumu yao ya uangalizi	Walinzi waendelee na majukumu yao ya uangalizi. Majukumu yanaweza kuendelea kwa masaa 24 kama hali ni ya Kupindukia.
Wanakijiji	Waendelee na majukumu yao ya kawaida	Waendelee na majukumu yao ya kawaida	Kama FDI itafikia 55 hakuna moto wowote unaruhusiwa kuanzishwa.	Hakuna moto unaruhusiwa kuanzishwa isipokuwa kama utakuwa umelindwa	Hakuna shughuli yoyote inayoruhusiwa inayoanzisha moto utokee

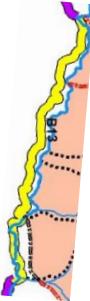
Kiambatanisho 3 Rejista ya njia za Moto kijiji cha Kidete.

Njia za nje	Jina la kienyeji	Maelezo	Vipimo	Muda wa kuandaa	Njia za kuandaa	Maelezo
B1 	Lilikuwa eneo la Ignas	Anzia kwenye barabara ya G1 (Kidete - Ihefu) sehemu inapopita juu ya mto Mafindasa na ipo chini ya mashamba ya mti katika Kijiji cha Kidete (eneo la ilangi). Inafata uelekeo wa kusini mashariki mwa mto kwa umbali mita 200	Mita 5 upana wa barabara ikiwa na udongo (haina majani)		Barabara ya moto pemberi ya mashamba ya misindano/mipaina. Utunzaji wa mashamba ya miti kama kupogolea na kupunguzia. Kuondoa viwako uneo la chini ya matawi ya mipaina.	Nyasi/mimea lazima ikatwe ili kuunganisha sehemu ya B2 kuvuka mto
B2 	Lilikuwa eneo la Ignas	Huanzia B1 na kufuata mto Mafindasa hadi unapogeuka kusini. Iko chini ya shamba la miti katika kijiji cha Ihefu ± mita 170 kwa urefu.	Mita 5 upana wa barabara ikiwa na udongo (haina majani)		Barabara ya moto pemberi ya mashamba ya misindano/mipaina. Utunzaji wa mashamba ya miti kama kupogolea na kupunguzia. Kuondoa viwako uneo la chini ya matawi ya mipaina.	Nyasi/mimea lazima ikatwe ili kuunganisha sehemu ya B1 kuvuka mto. Mkato huu ni jukumu la kijiji cha Ihefu na inapaswa kujadiliwa na Kamati yao ya kuzimamoto.
B3	Lilikuwa eneo la Ignas	Huanzia B2 na kufuata mto Mafindasa kuelekea kusini kwa mita ± 500 hadi kufikia kijijini/mkondo	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)		Nyasi/mimea lazima ikatwe kwenye mashamba ya kilimo pemberi ya mto Mafindasa.	Kijiji cha Ihefu lazima kiandae barabara sawa ya mita 2.5 upande wao wa mto

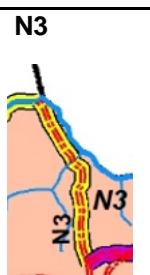
		unaotoka llangi.				Mafindasa
B4 	Eneo linalolimwana Manyunyu	Inaanzia B3 inafuata mto Mafindasa kusini hadi msitu wa iasili. ± urefu wa mita 370	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)		Nyasi/mimea lazima ikatwe kwenye mashamba ya kilimo pembeni ya mto Mafindasa.	Kijiji cha lhefu lazima kiandae barabara sawa ya mita 2.5 upande wao wa mto Mafindasa
B5 	Msitu wa asili	Msitu wa asili kando ya mto Mafindasa kati ya B4 na B6. ± urefu wa mita 100	Kwa vile msitu wa asili hauwezi kuwaka sana, hakuna njia ya kuzima moto inayohitaji kutayarishwa		Hakuna	
B6 	Eneo linalolimwana Muhesi	Huanzia kwenye msitu wa asili B5 na kufuata mto Mafindisa hadi kuishia kwenye mpaka wa kijiji cha lkanga. ± urefu wa mita 1550	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)		Nyasi/mimea lazima ikatwe kwenye mashamba ya kilimo pembeni ya mto Mafindasa.	Kijiji cha lhefu lazima kiandae barabara sawa ya mita 2.5 upande wao wa mto Mafindasa
B7	Eneo limepandwa miti inayomilikiwa	Huanzia B6 na kufuata bonde (mpaka kati ya Kijiji cha Kidete na	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina		Barabara ya moto pembeni ya mashamba ya misindano/mipaina. Utunzaji wa mashamba	Kwa upande wa Kidete

	na Mhesi na Goel	Ikanga) kuelekea magharibi hadi inaishia kwenye njia ya miguu (mita \pm 60).	majani)		ya miti kama kupogolea na kupunguzia. Kuondoa viwako uneo la chini ya matawi ya mipaina.	
B8 	Eneo limepandwa miti inayomilikiwa na Mhesi na Goel	Huanza ya B7 na kufuata njia ya miguu kati ya kijiji cha Kidete na Ikanga) katika mwelekeo wa kusini-kusini magharibi hadi inaishia kwenye barabara (mita \pm 150 urefu)	Tengeneza barabara ya moto ndani ya mipaina ya upana wa mita 5 kwa umbali wa mita 100. Njia ya miguu inayobakia (50m) kukata nyasi mita 2.5 pande zote za njia ya miguu.		Kuondoa viwakao eneo la chini ya shamba la mipaina na kukata nyasi zibaki urefu wa 10cm pembedi yan jia za miguu.	Hii inapaswa kuwa juhudi za pamoja kati ya kijiji cha Kidete na Ikanga.
B9 	Barabara kutoka RDO kuelekea shamba la Muhseni na Goel	Njia itaanzia B8 na kufuata barabara ya kuelekea Parokia ya Mdabulo. Inaishia kwenye barabara kuu inayounganisha Kidete na Ikanga (urefu wa mita \pm 1500)	Mita 2.5 pande zote za barabara		Pande zote mbili za barabara zinapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm	Hii inapaswa kuwa juhudi za pamoja kati ya kijiji cha Kidete na Ikanga.

B10 	Njia ya kuelekea sekondari ya Mdaburo kwenda barabara kuelekea kijiji cha Mlevelwa	Huanzia barabara kuu inayounganisha Kidete na Ikanga na kuelekea kusini magharibi. Inafuata njia ya miguu kupita viwanja vya michezo ya shule ya sekondari Mdabulo hadi inaungana na barabara kuu inayounganisha Kijiji cha Kidete na Wlevelwa. Inafuata barabara kuu kuelekea kusini-magharibi hadi inaishia kwenye daraja la mto Msiwazi (urefu wa kilometra ± 1.3).	2.5m pande zote mbili za njia ya watembea kwa miguu pamoja na barabara		Kuondoa viwakao eneo la chini ya shamba la mipaina na kukata nyasi zibaki urefu wa 10cm pembeni yan jia za miguu.	Njia ipo Kidete tu.
B11 	Shamba la shule sekondari	Huanzia kwenye barabara kuu inayounganisha Kijiji cha Kidete na Wlevelwa na kuufuata mto Msiwazi kuelekea upande wa magharibi. Inaishia kwenye bonde linalounda mpaka kati ya vijiji vya Kidete na Wlevelwa (urefu wa kilomita \pm	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)		Kuondoa viwakao eneo la chini ya shamba la mipaina na katika eneo la mashamba pembeni yam to Msiwazi	Kijiji cha Mlevelwa kiandae ukanda wa aina hiyo upande wao wa mto Msiwazi.

		2.8).			
B12 		Huanzia B11 na kufuata mto Msiwazi kuelekea magharibi hadi inaishia kwenye sehemu ya kuzima moto ya Fox farm (kilomita ± 3.7)	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)		Kuondoa viwakao eneo la chini ya shamba la mipaina na katika eneo la mashamba pembeni ya mto Msiwazi Kijiji cha Mlevelwa kiandae ukanda wa aina hiyo upande wao wa mto Msiwazi.
B13 		Huanzia B12 na hufuata njia ya moto ya Fox farm. Inaendelea kufuata sehemu ya kuzima moto iliyopo kwenye mpaka wa kijiji cha Igoda kuelekea upande wa magharibi na kuishia takriban ambapo Barabara ya moto L1 inaungana na mpaka wa Igoda (urefu wa kilomita ± 2.8).	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)		Njia inatunzwa na shamba la Fox na Kijiji cha Igoda Inabidi mawasiliano yafanyike kati ya wahudumu wa shamba la miti la Fox na Kijiji cha Igoda kuhusu utengenezaji wa barabara za moto.
B14		Inafuata njia ya moto iliyopo katika kijiji cha Igoda hadi inapouanganishwa na msitu wa asili (urefu	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina		Njia utunzwa na mwekezaji katika Kijiji cha Igoda Inapaswa kuwasiliana na kijiji cha Igoda kuhusu matengenezo ya

		wa mita \pm 800). majani)			njia.
B15		Huanzia B14. Inajumuisha msitu wa asili kusini mwa mpaka wa Kidete kando ya mto Msiwazi. Inaishia katika kona ya kusini magharibi ya kijiji cha Kidete. (kilomita \pm 1.8)	Hakuna njia inayotakiwa	Hakuna njia inayotakiwa	Miti ya asili utengeneza njia
B16		Huanzia B 15 na kufuata ukingo wa msitu wa asili mashariki mwa mpaka wa kijiji cha Kidete (urefu wa km \pm 6.2)	Hakuna njia inayotakiwa	Hakuna njia inayotakiwa	Miti ya asili utengeneza njia
B17		Huanza B16 na kuelekea mashariki ikifuata mpaka kati ya kijiji cha Kidete na Lodilo kando ya mto Illogolo. Inaishia	Mita 2.5 zilizosafishwa ikiwa na udongo (haina majani)	Kuondoa viwakao eneo la chini ya shamba la mipainaa na katika eneo la mashamba pembeni ya mto Illogolo	Kijiji cha Lodilo kiandae njia sawa upande wao wa mto Illogolo.

		barabara kuu inayounganisha kijiji cha Lodilo na Kidete (km \pm 3.2 kwa urefu).				
N3 		Huanza B 17 na kufuata barabara kuu inayounganisha kijiji cha Lodilo na Kidete. Inaishia pale barabara G1 inapoanzia (urefu wa mita \pm 900).	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	Njia katika Kijiji cha Kidete
G1 		Barabara za kawaida na njia ya miguu inayoanzia barabara kuu inayounganisha vijiji vya Lodilo na Kidete na kuishia B1 (urefu wa kilomita \pm 1.4).	2.5m pande zote mbili za njia ya watembea kwa miguu pamoja na barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	Njia katika Kijiji cha Kidete

Njia za ndani	Maelezo	Vipimo	Muda wa kuandaa	Njia za kuandaa	Notes
L 1 	Inaanza barabara kuu inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea kusini hadi inapokutana na mpaka wa kijiji cha Igoda. (urefu wa kilomita ± 1.63)	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	
L 2 	Inaanza barabara kuu inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea kusini hadi inapokutana na mpaka wa kijiji cha Igoda. Mita 500 za kwanza hupitia msitu wa asili ikifuaatiwa na km 1.42 kupitia mashamba ya kilimo. (urefu wa $\pm 1.92m$)	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa. Hakuna maandalizi yanayohitajika kwenye kipande cha msitu wa asili.	
L 3	Inaanza barabara kuu inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea kusini hadi	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye	

	<p>inapokutana na mpaka wa kijiji cha Igoda. Mita 380 za kwanza hupitia msitu wa asili ikifuatiwa na kilomita 1 kuditia mashamba ya kilimo. Inaishia kwenye sehemu ya kuzuia moto kwenye shamba la mwekezaji. (urefu wa $\pm 1.38\text{km}$)</p>			<p>mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa. Hakuna maandalizi yanayohitajika kwenye kipande cha msitu wa asili.</p>	
	<p>Inaanza barabara kuu inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea kusini hadi inapokutana na mpaka wa kijiji cha Igoda. Mita 400 za kwanza hupitia msitu wa asili ikifuatiwa na kilomita 1 kuditia mashamba ya kilimo. Inaishia kwenye sehemu ya kuzuia moto ya shamba la Fox farm. (urefu wa kilomita $\pm 1.4\text{km}$)</p>	<p>Mita 2.5 pande zote za barabara</p>	<p>Mwisho wa mwezi wa nane</p>	<p>Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa. Hakuna maandalizi yanayohitajika kwenye kipande cha msitu wa asili.</p>	
	<p>Inaanza barabara kuu inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea kusini hadi inapokutana na sehemu ya kuzuia moto ya shamba la Fox farm. Hii ni barabara muhimu</p>	<p>Mita 2.5 pande zote za barabara</p>	<p>Mwisho wa mwezi wa nane</p>	<p>Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.</p>	

	inayounganisha Kidete na kijiji cha Igoda. (urefu wa kilometra \pm 1.25)			
L 6 	Barabara kuu (Tarura road) inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea upande wa magharibi kutoka mpaka wa Ifupira hadi mpaka wa kijiji cha Ikanga. Barabara hii ina nyumba pande zote mbili hivyo kufanya kama barabara za kuzuia moto yenye urefu wa 9.14km.	Mita 2.5 pande zote za barabara	Katika maeneo ya pekee ambapo kuna mimea inayowaka inayopakana na barabara, inapaswa kusimamiwa.	

N 1 	Inaanza barabara kuu inayounganisha kijiji cha Ifupira - Kidete - Ikanga. Hufuata barabara kuelekea kaskazini mashariki kuititia kitongoji cha Nyumbanitu, hadi inapokutana na barabara ya N3. (urefu wa kilomita ± 3.44)	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	
N 2 	Inaunganisha N1 na L6 na kuishia katika kijiji cha Kidete. (urefu wa kilomita ± 1.86)	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	
N4 	Njia hii ni mwendelezo wa N3 na huanzia ambapo Gi huanza. Inaelekea kusini magharibi na kuishia katika kijiji cha Kidete (kwa urefu km ± 2)	Mita 2.5 pande zote za barabara		Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	
G 2	Njia hii ni nyongeza ya N1 na huanza N3. Hapo awali uenda katika mwelekeo	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi	

	wa kusini mashariki na kisha kugeuka kusini ili kujunga na L6. Inapitia kitongoji cha llangi. (urefu wa kilomita \pm 3)			urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	
G 3 	Inaunganisha G2 na njia ya nje kwenye mpaka wa lhefu kwenye B3/4. Hupitia kitongoji cha llangi. (urefu wa mita \pm 880)	Mita 2.5 pande zote za barabara	Mwisho wa mwezi wa nane	Mimea katika pande zote mbili za barabara inapaswa kufyekwa hadi urefu wa 10cm lakini inapopita kwenye mashamba ya kilimo na miti, inapaswa kusafishwa.	

Kiambatanisho 4 Vipaumbele kwa ajili ya maandalizi ya njia za kuzuia moto.

Kipaumbele	Namba ya barabara ya moto
1	N3
2	G1
3	B1
4	B2
5	B3
6	B4
7	B5
8	B6
9	B7
10	B8
11	B9
12	B10
13	L5
14	L4
15	L3

Kipaumbele	Namba ya barabara ya moto
16	L2
17	L1B17
18	N1
19	N2
20	N3
21	G2
22	G3
23	B11
24	B12
25	B13
26	B14
27	B15
28	B16
29	B17
30	L6

Kiambatanisho 5 Orodha ya wahusika walioshiriki katika ratiba ya mafunzo ya usimamizi wa moto

	<u>Jina</u>	Wadhifa/kazi	Namba ya simu
		Kijiji cha Kidete	
1			
2			
3			
4			
5			
		Watumiaji ardhi kwenye uzalishaji	
1			
2			
3			
4			
		Neighbours	
1			
2			
3			
4			
		Wahusika wengine muhimu	
1			
2			
3			
4			
5			

Kiambatanisho 6 Orodha ya zana na vifaa

Vifaa	Kidete	Ludilo	Ihefu	Ikanga	Fox Farm	Igoda	Ifupira
Mipira ya kuzimia moto	10	10	10	0		0	0
Shanta (mabomba) za kuzimia moto	4	4	4	0		0	0
Rake-Jembe							
Uma wa kuvutia majani							
Gari la kuzimia moto							
Kikosi kazi	15	15	15				

Kiambatanisho 7 Ratiba ya mafunzo na ufahamu

Kikundi	Shughuli	Tarehe	Mwezeshaji
Kikosi cha kuzima moto	Matumizi na matengenezo ya zana za moto		FWITC
	Msingi wa kupambana na moto		Afisa ughani
Mlinzi wa kuangalia moto	Kugundua na kuripoti moto		Afisa ughani
Kamati ya usimamizi wa moto	Utoaji wa kibali		Afisa ughani
	Ripoti		Afisa ughani
	Uchunguzi wa moto		Afisa ughani
	Mfuko wa moto		Afisa ughani
	Ukadiriaji wa hatari ya moto		Afisa ughani
	Marekebisho ya FMP		Afisa ughani & Afisa wa moto wa wilaya
Wanakijiji	Mkutano wa uhamasishaji wa kijiji	09-06-23	Mwenyekiti wa VFMC
Shule ya upili Mdabulo	Mazungumzo ya ufahamu		Mwenyekiti wa VFMC
Shule ya msingi	Mazungumzo ya ufahamu		Mwenyekiti wa VFMC

Kiambatanisho 8 Wawekezaji binafsi

SN	Jina	Namba ya simu ya mmiliki	Namba ya simu ya msaidizi	Eneo (Ekari)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				

Kiambatanisho 9 Ukaguzi

Integrated Fire Management Audit

Tarehe: _____

Kijiji _____

Timu ya ukaguzi: _____

Maelezo kwa timu ya uakaguzi

- Baada ya ukaguzi wa kijiji, timu ya Ukaguzi lazima itoe ripoti ya mrejesho kwa VFMC.
- Ripoti lazima iwasilishwe ndani ya wiki moja ya ukaguzi.
- Kwa tathmini yoyote mbaya, sababu lazima itolewe, na pendekezo lifanywe kwa VFNM ili kurekebisha suala hilo.
- Kabla ya tathmini kufanya, ushahidi halisi lazima uwasilishwe na VFMC kwa timu ya Ukaguzi ili kuthibitisha ufuatiliaji.
- Afisa Misitu wa wilaya lazima aongoze timu. Washiriki wengine wa timu wanapaswa kujumuisha washiriki wa VFMC jirani
- Madhumuni ya ukaguzi huu ni kuwezesha usimamizi bora wa moto katika vijiji na sio kukosoa.

A. Ulinzi

Maksi za ukaguzi

1. Muundo wa usimamizi wa moto

- | | |
|--|--|
| A. Je, Kamati ya Kusimamia moto ya kijiji ipo? | Ndiyo/ Hapana(3) |
| i. Je, wajumbe wote wamefundishwa? | Ndiyo/ Hapana(2) |
| ii. Je, kuna orodha ya wajibu kwa wajumbe wa VFMC? | Ndiyo/ Hapana (2) |
| iii. Je, wajumbe wote wana mavazi rasmi wakiwa kazini? | Ndiyo/ Hapana (2) |
| B. Je, Kijiji kina kamati ya kikundi cha kupambana na moto | Ndiyo/ Hapana (3) |
| i. Je, wajumbe wote wamefundishwa? | Ndiyo/ Hapana (2) |
| ii. Je, wajumbe wote wana mavazi ya usalama? | Ndiyo/ Hapana (2) |
| iii. Je kuna orodha? | Ndiyo/ Hapana (2) |
| iv. Je, wajumbe utokea kwa mda gani kengere ya moto? | Dk 5-10 (5)
Dk 10-20 (4)
Dk 20-30" (2)
> Dk 30 "(1) |

C. Waangaalizi wa moto(s)

- | | |
|------------------------------|-------------------|
| i. Je walinzi wamefundishwa? | Ndiyo/ Hapana (2) |
| ii. Simu | Ndiyo/ Hapana (2) |

2. Mpango ulioboreshwwa wa Usimamizi wa Moto wa kijiji Ndiyo/ Hapana (5)

1. Mfuko wa kudhiiti moto Ndiyo/ Hapana (5)

- I. Orodha ya wawekezaji Ndiyo/ Hapana (2)
- II. Michango kutoka kwa wawekezaji <10% .. (1)
 - i. 10-20% .. (2)
 - ii. 20-40% .. (3)
 - iii. 40-60% .. (4)
 - iv. 60-80% .. (5)
 - v. 80-100% .. (6)
- III. Je, kuna rekodi na uthibitisho wa pesa zilizopokelewa? Ndiyo/ Hapana (3)
- IV. Je, kuna rekodi na uthibitisho wa pesa zilizotumika? Ndiyo/ Hapana (3)

2. Mfumo wa viashiria vya moto (FDI) unatekelezwa Ndiyo/ Hapana (3)

- I. Rejesta ya FDI Ndiyo/ Hapana (1)
- II. Ubao wa FDI Ndiyo/ Hapana (1)

3. Je, vibali vya moto vinatolewa? Ndiyo/ Hapana (3)

- I. Je, vigezo vya kibali vinaendana na sheria ndogo? Ndiyo/ Hapana (2)
- II. Rejesta ya kibali cha moto Ndiyo/ Hapana (2)
- III. Je, maombi yote ya vibali yanakaguliwa? Ndiyo/ Hapana (3)

4. Je, kuna rejista ya zana za kuzuia moto? Ndiyo/ Hapana (2)

- I. Je, zana zinatunzwa vizuri? Ndiyo/ Hapana (2)
- II. Upatikanaji wa zana (tazama orodha hapa chini)

Vipengee/	Zana Zinazopendekez wa	Zina patik ana
Mipira ya kuzimia moto	12	

Weka alama kati ya 10 kwa idhini ya timu ya Ukaguzi.

Shanta (mabomba) za kuzimia moto	4	
Reki-jembe	4	
Panga/fyekeo	2	
Kisambazia matone ya moto	4	
Uma wa kuvutia majani	4	
Sanduku la huduma ya kwanza (lenye vifaa vya kutibia majeraha ya moto)	1	
Zana nyinginezo		

(10)

5. Ripoti za moto kwa afisa wa zima moto wa wilaya

Repoti	Kipindi/Muda	
Idadi ya vibali vya kuchoma moto vilivyotolewa	Kwa mwezi	
Idadi ya matukio ya moto	Kwa wiki	
Nakala ya fomu za uchunguzi wa moto	Kwa mwezi	
Faini za moto zimetolewa	Kwa mwezi	
Ajenda za m Kutano wa moto	Kwa mwezi	
Matukio ya mafunzo/uhamasishaji	Kwa mwezi	

Weka alama kati ya 10 kwa idhini ya timu ya Ukaguzi.

(5)

B. Kuzuia

- 1. Je, kuna rejista ya matukio ya Moto iliyoboreshwa?** Ndiyo/ Hapana (3)
- 2. Je, kuna ratiba ya mafunzo na ufahamu?** Ndiyo/ Hapana (5)
- I.Mafunzo ya kikosi cha zima moto kijiji yamepangwa? Ndiyo/ Hapana (1)
 - II.Mafunzo ya VFMC yamepangwa Ndiyo/ Hapana (1)
 - III.Mkutano wa uhamasishaji wa moto wa kijiji umepangwa Ndiyo/ Hapana (1)
 - IV.Elimu ya ufahamu shulenii imepangwa Ndiyo/ Hapana (1)
 - V.Ratiba kwa watengenezaji wa Mkaa na Matofali Ndiyo/ Hapana (1)
- 3. Je, kuna sheria ndogo za moto zilizoboreshwa?** Ndiyo/ Hapana (3)
- I.Je, sheria ndogo zinatumika? Ndiyo/ Hapana (3)

C. Kuzima moto

1. Mfumo mahali ambapo moto unaweza kutolewa taarifa. Ndiyo/ Hapana (3)
2. Mfumo wa kengele umewekwa ili kutahadharisha VFC na kijiji. Ndiyo/ Hapana (1)
3. Kikosi cha zimamoto kipo katika hali ya kusubiri siku za wiki na wikendi Ndiyo/ Hapana (3)
4. Usafiri unapatikana kupeleka kikosi cha kuzimamoto (Bodaboda) Ndiyo/ Hapana (2)
5. Mpango kazi wa kijiji unapatikana Ndiyo/ Hapana (2)
6. Mpango kazi unaojulikana kwa vikundi mbalimbali veya kijiji Ndiyo/ Hapana (3)
7. Vitendo veya kuzima/majukumu yanayojulikana kwa VFC na wanakijiji Ndiyo/ Hapana (3)
8. Uthibitisho wa uchunguzi wa moto na kutoa taarifa baada ya moto usiohitajika Ndiyo/Hapana (3)

JUMLA

130

Kiambatanisho 10 Rejesta za moto na nyaraka

Rejesta ya Kiashiria cha Hatari ya Moto kwa Kidete

Date (Tarehe)	FDI 10h00	Colour (Rangi)	FDI 14h00	Colour (Rangi)	FDI Tomorrow (Kesho)	Colour (Rangi)	FDI day after Tomorrow (Baada ya kesho)	Colour (Rangi)	Reporter (Mwandishi)	Signature (Saini)

Daftari la Matukio ya Moto kwa Kidete

Incident no. (Namba ya tukio)	Date (Tarehe)	Person investigated. (Mtu aliyezunguzwa)	Area of fire (Eneo la moto)	Date reported (Tarehe iliyoripotiwa)	Reported to district (Taarifa kwa wilaya) (NDIYO/HAPANA)	Investigator (Mpelezezi)	Signature (Saini)
1							
2							
3							
4							

Rejestia ya kutoa kibali cha kuchoma moto Kidete

Date (Tarehe)	Permit Number (Namba ya Kibali)	Permit Receiver (Kipokezi cha Kibali)	Area of fire (Eneo la moto)	FDI Checked (YES/NO)	Area inspected (YES/NO)	Permit authority (Mamlaka ya kibali)	Signature (Saini)

Hali ya hali ya Kidete

Fomu ya uchunguzi kwa vijiji cha Kidete

Nambari ya Tukio: _____

Tarehe lilipochunguzwa: _____

Mtu aliyechunguzwa: _____

Tarehe ya moto: _____

Eneo la moto: _____

Ukaguzi wa Tukio

NDIYO/HAPANA

1. Je, kibali cha kuchoma kilitolewa? _____
2. Je, mpango kazi wa kijiji ulifuatwa? _____
3. Je, mwenye shamba aliripoti moto huo? _____
4. Je, mwenye shamba alikidhi vigezo vyote vya kibali? _____
5. Ikiwa Sivyo, orodhesha vigezo vya kibali ambavyo vilipuuzwa
I. _____
II. _____
III. _____
IV. _____
V. _____
VI. _____

6. Ikiwa vigezo vyote vya kibali mwenye shamba alivikidhi, toa sababu kwa nini moto ulitoroka/nini kilichosababisha moto.

7. Eleza uharibifu uliosababishwa na moto.

8. Ni hatua gani zilichukuliwa dhidi ya mwenye shamba?

9. Je, nini kifanyike kuzuia tukio hili kurudiwa?

Mchunguzi/Wachunguzi: _____

Sahihi: _____

Kibali cha uchomaji moto uliopangwa kwa Kijiji cha Kidete

Nambari ya Kibali: _____

Kimetolewa kwa: _____ **Tarehe Kilipotolewa:** _____

Sababu ya kuchoma: _____

Ukaguzi wa eneo

NDIYO/HAPANA

10. FDI chini ya 55 kwa siku 3. _____
11. Barabara za moto jibu kutokana na mahitaji _____
12. Majirani na mamlaka wamejulishwa. _____
13. Visababisha moto katika eneo hilo yanafaa kwa kuchoma. _____
14. Vifaa vipo: _____

I. _____

II. _____

III. _____

IV. _____

15. Majina ya watu wa kusaidia: _____

I. _____

II. _____

III. _____

IV. _____

V. _____

VI. _____

Masharti yafuatayo yanapaswa kuzingatiwa:

- Muda wa kuchoma utakuwa baada ya saa 12 jioni.
- Eneo lazima lilindwe na kuangaliwa kwa siku _____. _____
- Chini ya hali ya hewa isiyotarajiwa ulinzi na doria ya eneo inapaswa kuongezwa na ikiwezekana mtu wa muda wote awepo kwenye eneo la tukio (na simu ya mkononi).
- Iwapo moto utatoroka, ni lazima Mwenyekiti wa VFC ajulishwe mara moja.
- Kupuuza masharti yoyote yaliyoainishwa katika kibali hiki kunaweza kusababisha hatua za kisheria

Imetolewa na: _____

Sahihi: _____

Mwenyekiti wa Kamati ya Kuzimamoto



Indufor ...forest intelligence

NIRAS